

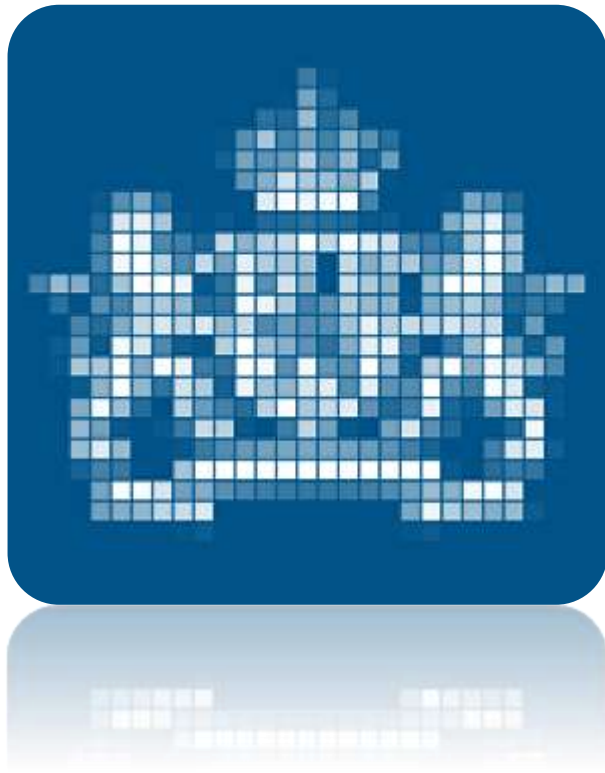
Central Government Audit Service
Ministry of Finance

Тренінг з аудиту інформаційних технологій

День 2

Рурдьє Просе
Лодевік Янсен

Лютий 2021

Порядок денний

- Вікторина та запитання про заходи ІТ-контролю (завдання 1)
- Представлення аудиторських основ та збору даних
- Представлення ключових заходів загального ІТ-контролю

Від ІТ до ІТ- аудиту: Фінансовий та ІТ- аудит

Фінансовий та ІТ-аудит

- Визначення обсягу для фінансового аудиту
- Що перевіряти -> Стратегія аудиту
- Інтегрований контроль

Питання фінансової звітності

Фінансовий
річний звіт

Річний звіт

Нефінансова
інформація

Процеси

Процес 1

Процес 2

Процес n

Прикладні /
Ручні заходи
контролю

Застосунки

Застосунок А

Застосунок В

Застосунок Z

Прикладні
заходи
контролю

ІТ інфраструктура

База даних

Операційна система

Мережа та фізична інфраструктура

Загальні
заходи ІТ-
контролю

Стратегія для матеріального фінансового потоку	Не покладається на заходи контролю (предметний підхід)	Покладається на заходи контролю (системний підхід)		
На які заходи контролю покладається ФА?	Ні на які	ФА покладається на ручні заходи контролю	ФА покладається на автоматизовані або програмні заходи контролю	
Покладається на ІТ-процеси?	Ні		Так	
Стратегія аудиту для ІТ-застосунків	Тільки предметні аудиторські процедури (ФА) Жодних процедур ІТ-аудиту.	Тільки перевіряє ручні заходи контролю (ФА) Жодних процедур ІТ-аудиту.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Повністю покладається на ITGC's* 2. Альтернативні ІТ-заходи контролю, наприклад, аналіз журналу, аналіз даних 	
Оцінка знахідок	Не застосовується до ІТ-аудитора	Не застосовується до ІТ-аудитора	Достатні Загальні заходи ІТ-контролю: надає гарантії про операційну ефективність автоматизованих/програмних заходів контролю	Недостатні Загальні заходи ІТ-контролю : потрібні альтернативні процедури, щоб визначити, чи мав місце ризик

Від ІТ до ІТ- аудиту: Рамкові основи аудиту

Рамкові основи аудиту (критерії) - джерела

Закони і постанови

Політики/Стратегії

Професійні асоціації

Міжнародні
організації

Центри знань

Внутрішні вказівки
та
Критерії, характерні
для організації

Рамкові основи аудиту (критерії) в ІТ-аудиті

	Audit framework examples
4. Організація	ITIL, COBIT, Prince2
3. Процеси	ITIL, COBIT, ISO27001/2,
2. Прикладні програми	Рамки для конкретних прикладних програм SAP, Apache. Критерії від постачальника
1. Інфраструктура	Орієнтири від CIS & NIST Критерії від постачальника

Залежно від об'єкту (цілі) аудиту пристосовуються стандарти/норми!

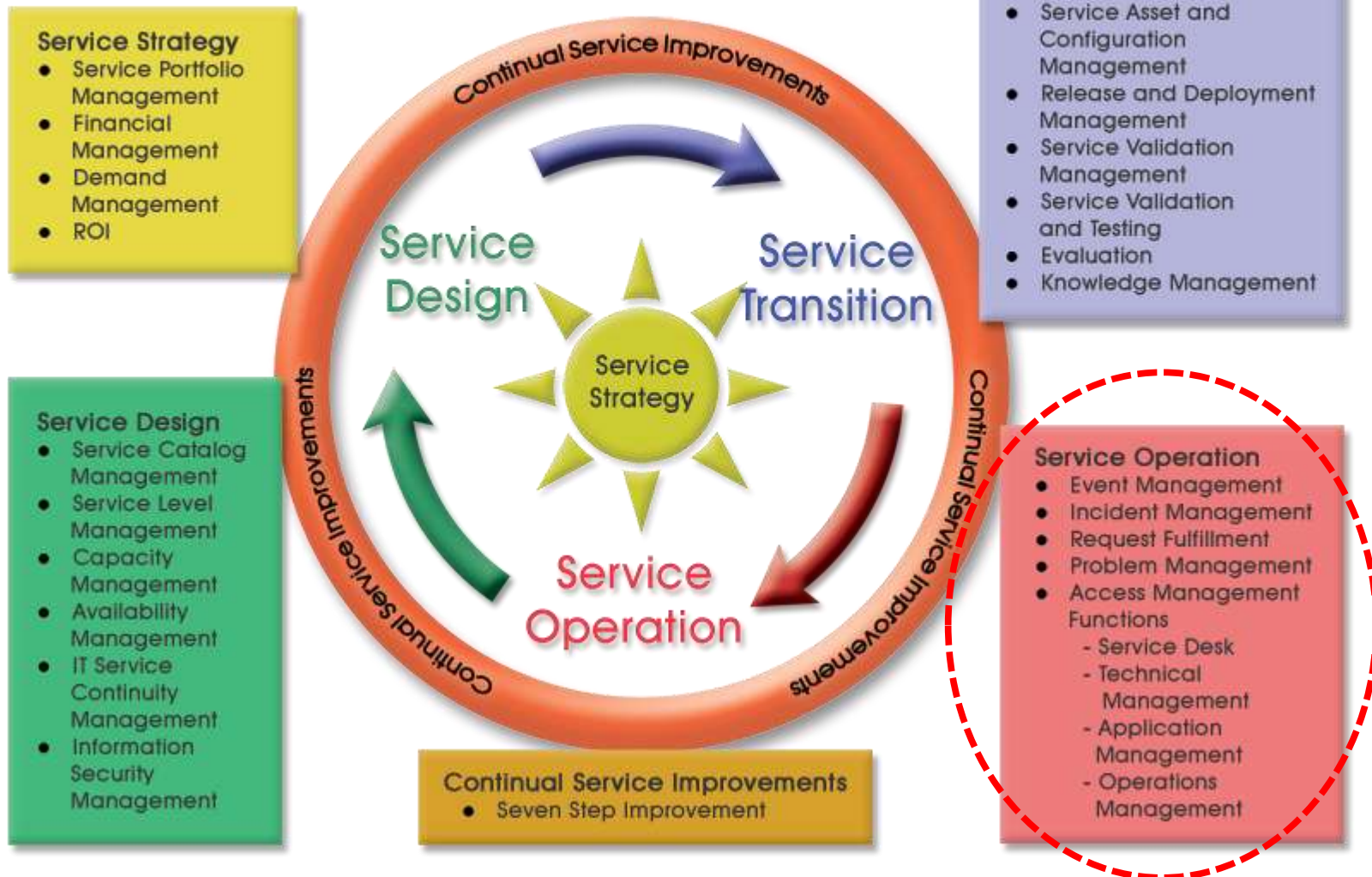
Рамки аудиту (критерії) в ІТ-аудиті

- CobIT (на основі найкращих практик належного ІТ-управління)
- ITIL (управління ІТ-службою)
- Prince2 (управління проектом)
- ISO27001/2 (Безпека інформації)
- Найкращі практики провайдерів програмного забезпечення (CIS; NIST)
- Постанови із захисту персональних даних (GDPR)
- Загальні ІТ заходи контролю

Залежно від об'єкту (цілі) аудиту пристосовуються стандарти/норми

ITIL® SERVICE LIFECYCLE

Prince 2: Рамкова основа для (IT) проектов

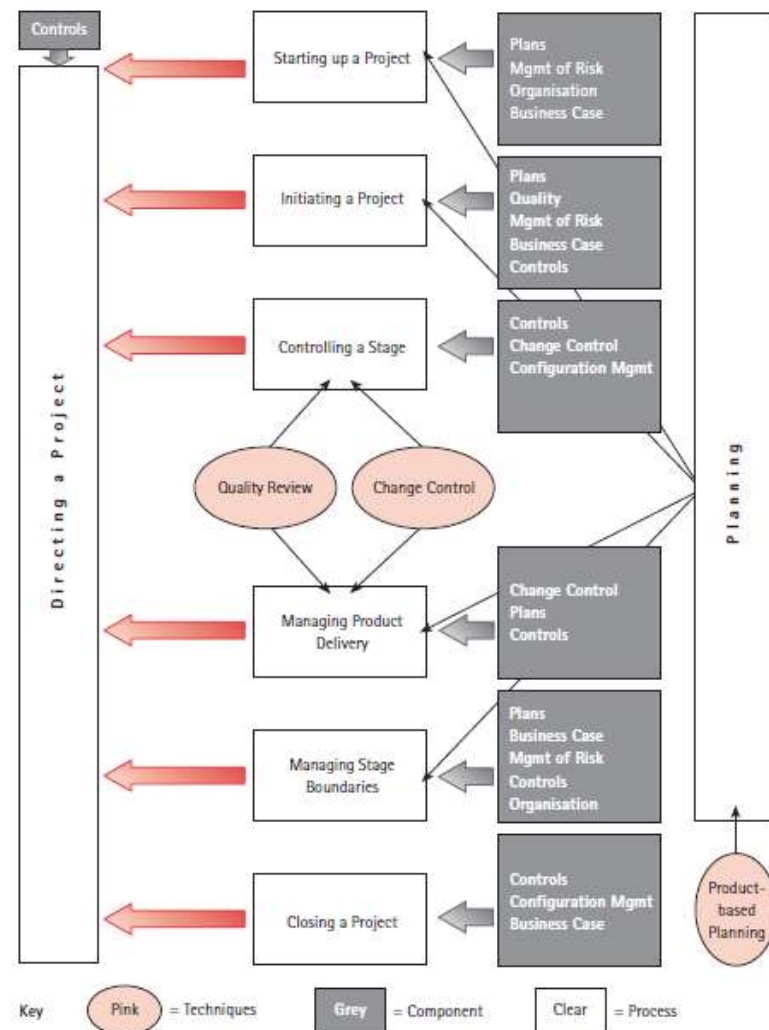

Figure 2.6 Use of PRINCE2 components and techniques in the processes

ISO27002: рамкова основа для Інформаційної безпеки

INTERNATIONAL
STANDARD

ISO/IEC
27002

First edition
2005-08-15

Adobe Acrobat
Document

**Information technology — Security
techniques — Code of practice for
information security management**

*Technologies de l'information — Techniques de sécurité — Code de
bonne pratique pour la gestion de la sécurité de l'information*

Центр Інформаційної безпеки

<https://www.cisecurity.org/cis-benchmarks/>

Download Our Free Benchmark PDFs

The CIS Benchmarks are distributed free of charge in PDF format to propagate their worldwide use and adoption as user-originated, de facto standards. CIS Benchmarks are the only consensus-based, best-practice security configuration guides both developed and accepted by government, business, industry, and academia.

View Our Extensive Benchmark List:

- + Desktops & Web Browsers
- + Mobile Devices
- + Network Devices
- + Security Metrics
- Servers – Operating Systems
 - Amazon Linux
 - CentOS
 - Debian Linux Server
 - IBM AIX Server
 - Microsoft Windows Server
 - Novell Netware
 - Oracle Linux
 - Oracle Solaris Server
 - Red Hat Linux Server
 - Slackware Linux Server
 - SUSE Linux Enterprise Server
 - Ubuntu LTS Server
- + Servers – Other
- + Virtualization Platforms & Cloud
- + Other

Рамкові основи для загальних заходів ІТ-контролю GCAS

- На основі найкращих практик/ ISO27001/2

Change management
Category
W1. Change management
<i>W1. Change management</i>
<i>W1.1 : Changes must be authorised</i>
<i>W1.2 : Changes must be tested</i>
<i>W1.3 : Changes must be approved subject to test results</i>
<i>W1.4 : Duties to apply for, approve and implement changes must be segregated</i>
<i>W1.5 : Periodic checks must be made for unauthorised changes</i>
Logical access controls
Category
L1 Password management
<i>L1.1 : Passwords must be periodically changed</i>
<i>L1.2 : Passwords must be strong</i>
<i>L1.3 : Two-factor authentication must be used in untrusted zones</i>
<i>L1.4 : Applications must be locked when inactive</i>
<i>L1.5 : Passwords must be encrypted when saved</i>
<i>L1.6 : User accounts must be blocked after a pre-set number of five incorrect login attempts</i>
L2. User controls
<i>L2.1 : Users and administrators must have only access those rights that are necessary for their work</i>
<i>L2.2 : User accounts and access rights must be authorised</i>
<i>L2.3 : Duties to apply for, approve and implement changes in user accounts and access rights must be segregated</i>
<i>L2.4 : Staff departures must be processed promptly</i>
<i>L2.5 : Admin accounts must be limited and the reasons for them explained in so far as necessary</i>
<i>L2.6 : User accounts and admin accounts must be strictly personal</i>
<i>L2.7 : User accounts must not have direct access to underlying components</i>
<i>L2.8 : User and admin accounts and access rights must be periodically evaluated and the findings must be followed up</i>
L3. Component security
<i>L3.1 : Insight into applications and underlying components must be up to date</i>
<i>L3.2 : Alerts must be automatically generated for new weaknesses and systems must be periodically checked for technical weaknesses</i>
<i>L3.3 : Systems must be patched and updated promptly</i>
<i>L3.4 : Systems must not use standard passwords or backdoor accounts</i>
<i>L3.5 : The operating system must not run unnecessary services</i>
<i>L3.6 : The internal network must be isolated from untrusted environments</i>
<i>L3.7 : Network traffic and components must be actively monitored</i>
Overall outcome of Logical access controls
O1. Optional
Category
O1. Optional
<i>O1.1 : The periodicity of backups and the type of data backed up must be consistent with the systems critical for the annual accounts</i>
<i>O1.2 : Backup data must be kept at a secure location where the integrity of the backup is assured</i>
<i>O1.3 : Ability to recover the backup must be periodically tested</i>

Ключові загальні заходи ІТ- контролю

Ключові загальні заходи ІТ-контролю

- 1. Управління змінами**
2. Управління паролями
- 3. Управління доступом**
4. Компонент безпеки
5. Резервне копіювання і відновлення

Завдання

- 1. Причини для тестування ключових загальних заходів ІТ-контролю?**
- 2. Які ризики пов'язані з цими заходами контролю?**

Ризики використання ІТ

- Довіра до систем чи програм, які неточно опрацьовують дані, опрацьовують неточні дані, чи і те, і інше
- Неавторизований доступ (безпека/привілеї)
- Неавторизовані зміни (дані/системи/програми)
- Неналежне ручне втручання
- Потенційна втрата даних чи нездатність отримати доступ до даних, як необхідно

Рамкова основа загальних заходів ІТ-контролю

- На основі найкращих практик / ISO27001/2

Change management
Category
W1. Change management
<i>W1. Change management</i>
<i>W1.1 : Changes must be authorised</i>
<i>W1.2 : Changes must be tested</i>
<i>W1.3 : Changes must be approved subject to test results</i>
<i>W1.4 : Duties to apply for, approve and implement changes must be segregated</i>
<i>W1.5 : Periodic checks must be made for unauthorised changes</i>
Logical access controls
Category
L1 Password management
<i>L1.1 : Passwords must be periodically changed</i>
<i>L1.2 : Passwords must be strong</i>
<i>L1.3 : Two-factor authentication must be used in untrusted zones</i>
<i>L1.4 : Applications must be locked when inactive</i>
<i>L1.5 : Passwords must be encrypted when saved</i>
<i>L1.6 : User accounts must be blocked after a pre-set number of five incorrect login attempts</i>
L2. User controls
<i>L2.1 : Users and administrators must have only access those rights that are necessary for their work</i>
<i>L2.2 : User accounts and access rights must be authorised</i>
<i>L2.3 : Duties to apply for, approve and implement changes in user accounts and access rights must be segregated</i>
<i>L2.4 : Staff departures must be processed promptly</i>
<i>L2.5 : Admin accounts must be limited and the reasons for them explained in so far as necessary</i>
<i>L2.6 : User accounts and admin accounts must be strictly personal</i>
<i>L2.7 : User accounts must not have direct access to underlying components</i>
<i>L2.8 : User and admin accounts and access rights must be periodically evaluated and the findings must be followed up</i>
L3. Component security
<i>L3.1 : Insight into applications and underlying components must be up to date</i>
<i>L3.2 : Alerts must be automatically generated for new weaknesses and systems must be periodically checked for technical weaknesses</i>
<i>L3.3 : Systems must be patched and updated promptly</i>
<i>L3.4 : Systems must not use standard passwords or backdoor accounts</i>
<i>L3.5 : The operating system must not run unnecessary services</i>
<i>L3.6 : The internal network must be isolated from untrusted environments</i>
<i>L3.7 : Network traffic and components must be actively monitored</i>
Overall outcome of Logical access controls
O1. Optional
Category
O1. Optional
<i>O1.1 : The periodicity of backups and the type of data backed up must be consistent with the systems critical for the annual accounts</i>
<i>O1.2 : Backup data must be kept at a secure location where the integrity of the backup is assured</i>
<i>O1.3 : Ability to recover the backup must be periodically tested</i>

Microsoft
Excel-workblad

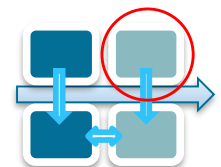

Управління доступом —Механізми контролю безпеки

Ціль: Визначити, що логічний і фізичний доступ до ІТ комп'ютерних ресурсів належним чином обмежений авторизованими та уповноваженими користувачами

Ризики виникають з:

- Автентифікації (як користувачі ідентифікують себе)
- Налаштування безпеки (як ІТ-середовище обмежує доступ)
- Управління правами доступу

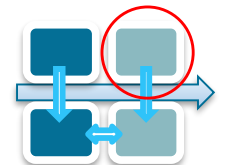

Управління доступом — Визначити ризик

Міркування

- Кількість користувачів
- Складність прав
- Простота розуміння прав доступу
- Централізація управління доступом
- Використання ролей/профілі користувачів
- Частота плинності кадрів

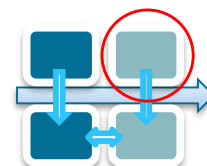

Управління доступом —Механізми контролю безпеки

Ключові елементи контролю та тестування міркувань:

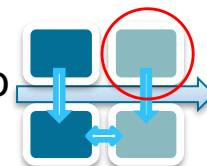
- Доступ до комп'ютерного забезпечення фізично захищений та обмежений авторизованими особами.
- Унікальні дані ідентифікації користувачів використовуються для забезпечення індивідуальної підзвітності
- Вимоги щодо надійних та складних паролів
- Ефективні механізми входу та заходи з управлінського огляду запроваджено

Управління доступом – Заходи контролю щодо користувача

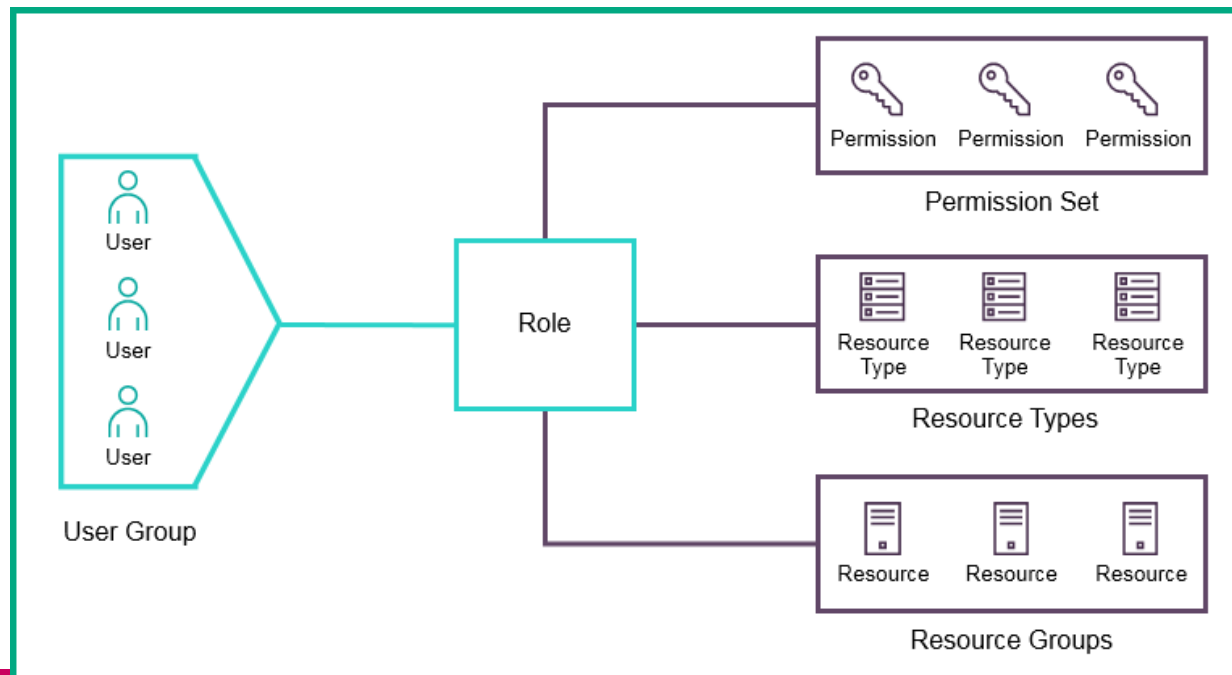
1. Користувачі та адміністратори повинні мати тільки ті права доступу, які необхідні їм для роботи
2. Облікові записи та права доступу користувачів повинні бути авторизованими
3. Розподіл обов'язків повинен бути запровадженим для застосування, схвалення та запровадження змін в облікових записах користувачів та правах доступу
4. Має швидко опрацьовуватися звільнення персоналу
5. Облікові записи адміністраторів мають бути обмеженими і поясненими
6. Облікові записи користувачів та адміністраторів мають бути суворо особистими.
7. Облікові записи користувачів повинні не мати прямого доступу до основоположних компонентів.
8. Облікові записи та права доступу користувачів та адміністраторів повинні періодично оцінюватися і відстежуватися

Управління доступом - Запровадження (I)

- Процедури з надання доступу
- Періодична оцінка прав
- Контроль доступу відповідно до ролі

Управління доступом – Запровадження (II)

- Матриця контролю доступу

Діяльність	Адміністратор	Наглядач	Керівник
Створити обліковий запис користувача	X		
Видалити обліковий запис користувача	X		
Схвалити обліковий запис користувача		X	
Переглянути журнал			X
...			

Користувач	Роль
Лодевік	Адміністратор
Рурдьє	Керівник
..	..

Управління доступом – Запровадження(III)

- **Активна директорія (каталог)**
 - Управління користувачами
 - Автентифікація та авторизація
 - Правила щодо паролів

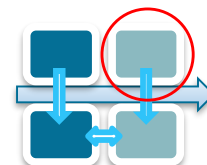
Управління змінами – Авторизовані зміни відповідні процедури

Ціль: Визначити, що контрольні заходи запроваджено, щоб гарантувати належну авторизацію змін у системах/прикладних програмах відповідним рівнем керівництва.

Ключові елементи контролю та ідеї для тестування:

- Організація запровадила формальний процес управління змінами.
- Усі запити на зміни у системах/прикладних програмах формально документуються
- Аудиторський слід змін можна відстежити і співвіднести до первинних запитів

Управління змінами – Тестування змін програми

- **Ціль:** визначити, що контрольні заходи запроваджено, щоб гарантувати тестування, підтвердження і схвалення змін до прикладних програм і систем до запуску у виробництво.

Ключові елементи контролю та ідеї для тестування:

- Запроваджено окреме від виробництва середовище тестування
- Тільки обмежена кількість осіб повинна вносити зміни у виробництво.

Управління змінами - критерії

1. Зміни повинні бути авторизовані
2. Зміни повинні бути протестовані
3. Зміни повинні бути схвалені за результатами тестування
4. Обов'язки із застосування, схвалення та запровадження змін повинні бути розділені
5. Неавторизовані зміни повинні періодично перевірятися

Робота на місці

Збір даних

На основі дизайну дослідження виберіть, які методи збору даних ви будете використовувати:

Набір інструментів (ІТ) аудитора:

- Камеральне дослідження
- Інтерв'ю
- Спостереження
- Семінар
- Огляди (напр.: Limesurvey)
- Механічна обробка
- Тестування в ході виконання
- Аналіз даних
- Тощо...

Документація дизайну

- Мапа мережевої інфраструктури
- Технічний дизайн
- Функціональний дизайн
- Документ з ініціювання проекту
- Документи архітектури
- Процедури
- Вказівки щодо загартування
- Угоди/звіти про рівень обслуговування
- Організаційна схема

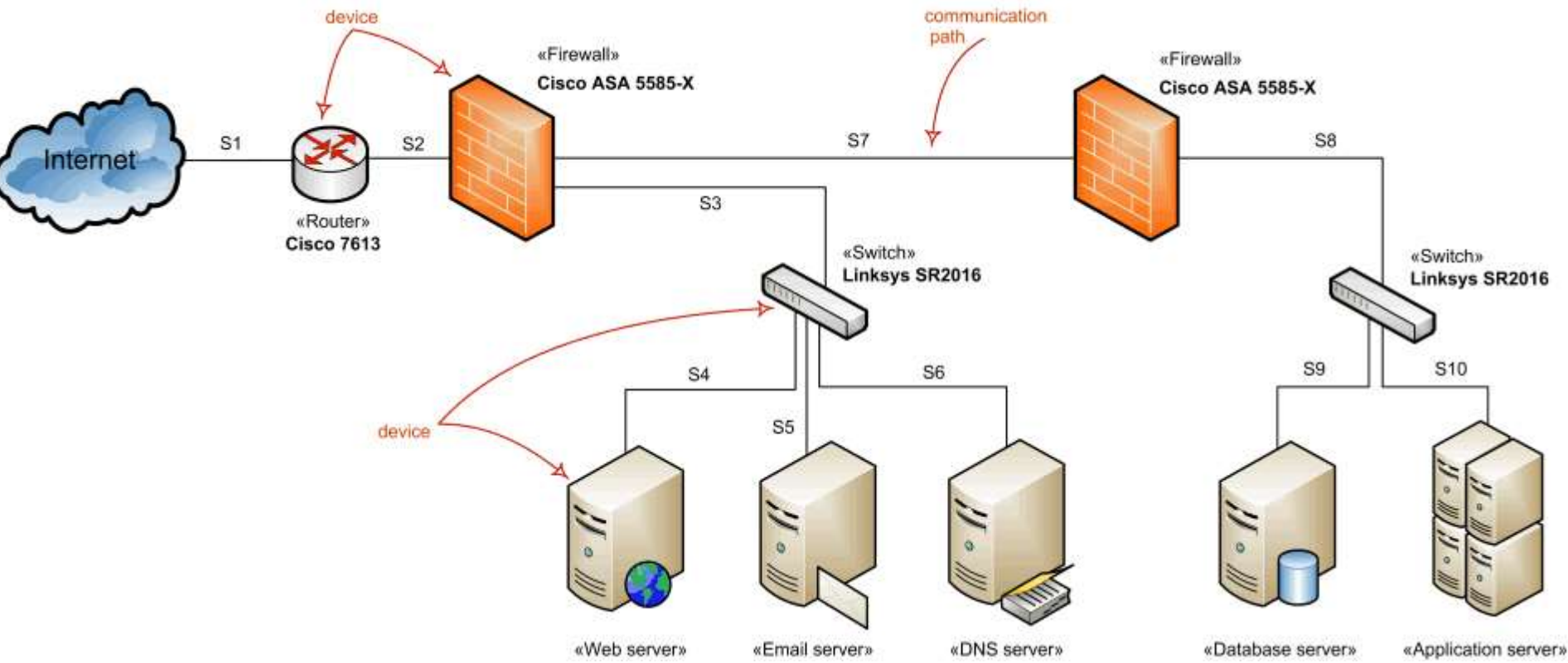
Документи дизайну

- Функціональна, з використанням кейсів архітектура -> Що слід зробити?
- Технічна для рішень архітектура -> Як це запроваджується?

Мета: зрозуміти систему, доповнюйте інтерв'ю за потреби

Мапа мережевої інфраструктури

Документація з операційної ефективності

- Файли конфігурації
- Записи журналу
- Скріншоти
- Налаштування
- Результати механічної обробки
- Результати тестування
- Інспектування доказів (напр., управління змінами)
- Відповідність (повторне виконання)

Підготовлений замовником список

- Список необхідних документів для аудиту
- Іноді такий самий, як минулого року, іноді конкретизується під час прийняття завдання

Спостереження

- Налаштування
- Переконайтеся, що ви дивитеся на правильне середовище, сервер, та ін.

Кількість тестів

Частота заходів контролю	Кількість тестів
Щорічний	1
Щоквартальний	2
Щомісячний	3
Щотижневий	5
Щоденний	25

Кейс (збір даних)

- Яким був би ваш аудиторський підхід?
 - Які методи збору даних ви б використали (і не використали)?
 - Чому?
-
1. Управління патчами
 2. Безпека мобільних застосунків

Оцінка і аналіз

Інтерпретація і оцінка знахідок (I)

Оцінка: Якщо аудиторський доказ не відповідає критерію, то оформлюється знахідка.

Критерії аудиту

Докази про об'єкт аудиту

Фактична знахідка

Рекомендація

Докази аудиту порівнюються з критеріями

Фактична знахідка веде до рекомендації

Наприклад:

Кожну зміну має схвалювати керівництво: вимагається підпис керівництва під кожним запитом на зміну

Перевірка 10 запитів на зміну в частині їхнього підпису

3 з 10 запитів на зміну не були підписані

Забезпечити, щоб усі запити на зміну завжди схвалювалися і підписувалися керівництвом